

Дотримання академічної доброчесності також сприяє розвитку креативності та самостійності в учнів. Вони навчаються доводити свої ідеї та аргументи науковими методами, що є важливим аспектом інформаційної грамотності.

На завершення ще раз зазначу, взаємозв'язок між інформаційною грамотністю та академічною доброчесністю підсилює якість освіти та готує учнів до викликів сучасного інформаційного суспільства. Це важливий аспект підготовки молодого покоління до ролі активних учасників цього світу. Академічна доброчесність є не просто набором правил, але й філософією навчання, інструментом для формування власної інтелектуальної ідентичності учня. Вона стимулює розвиток креативності, самостійності, відповідальності та дисципліни. Чесне та етичне навчання допомагає учням будувати власні цінності та переконання, що формують їхню інтелектуальну ідентичність і готовність до викликів майбутнього.

Список посилань

1. Academic Integrity Tutorial – University of Maryland Global Campus. URL: <http://www.umuc.edu/current-students/learning-resources/academic-integrity/tutorial/interactive.html>.

2. Закон України «Про вищу освіту» Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-211>

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ CHATGPT В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Шевчук В. О.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки
Державний університет інфраструктури та технологій
м. Київ, Україна*

Нині чат-бот зі штучним інтелектом ChatGPT в освітній і науковій сферах використовується з метою написання тез, есе, статей, розробки матеріалів, завдань і в цілому програм дисциплін викладачами, вирішення цих завдань та написання наукових і науково-дослідницьких

робіт студентами. Тому актуальності набувають питання дослідження доброчесності і плагіату в ситуації звернення до ChatGPT і використання його відповідей.

Хоча, як зазначили дослідники застосування чат-ботів в освіті Г. Хван і Дж. Чанг, цей додаток і був створений задля міжособистісного спілкування, надання знань та навчання [1], але масштаби його використання в освітньому середовищі за останній рік в Україні сягнули величезних обсягів.

Т. Адігузель, М. Кая і Ф. Кансу стверджують, що технології штучного інтелекту призводять до революційних зміни традиційних методів викладання і навчання; розширюють можливості як викладачів, так і здобувачів [2], за рахунок того, що дана модель здатна генерувати текст, вирішувати завдання, аналізувати текст і дані тощо. Як відомо, інструмент ChatGPT потребує таких нових навичок, які називаються *prompt engineering* – мистецтво формулювати, розробляти, оптимізувати, ефективні запити до ChatGPT, або розуміння того, як працювати з мовною моделлю, що лежить в основі ChatGPT, і мають будуватися на основі таких принципів: звуження контексту, персоналізація, дистиляція.

Враховуючи ряд переваг, отриманих від використання ChatGPT в освіті, варто наголосити на проблемах, зокрема етичних. Неможна повністю покладатися на матеріал, запропонований ChatGPT, через те, що, по-перше, цей чат-бот не є тією програмою, яка здатна повноцінно моделювати чи відтворити людське мислення (ця мовна модель «не вміє самостійно і критично думати»), по-друге, генерування та наведення неіснуючої видуманої літератури, по-третє, невміння відрізняти правдиву інформацію від неправдивої або уявної, по-четверте, незнання попереднього матеріалу і дисциплін, які викладались студентам, специфіки спеціальності тощо, в результаті чого рівень завдань може не відповідати рівню знань студентів.

На жаль, на сьогоднішній день в світовій освітній спільноті немає єдиного повноцінного рішення і погляду щодо необхідності використання ChatGPT, адже не існує універсального інструмента або платформи для розрізнення тексту (коду, контенту, програми тощо), згенерованого ChatGPT, та тексту (коду, контенту, програми тощо), написаного людиною.

Отже, учасники сучасного освітнього середовища мають адаптуватися до використання ChatGPT та ефективно інтегрувати його до освітнього процесу, усвідомлювати доброчесне та етичне використання ChatGPT і можливі наслідки порушення академічної доброчесності та етичної поведінки. Бажано використовувати цю технологію лише як додатковий інструмент при проведенні досліджень

для покращення певної компетенції та оптимізації роботи в обмежених межах. Натомість, заклади вищої освіти мають створити та впроваджувати чітку політику щодо відповідального використання інструменту ChatGPT в освітньому процесі.

Список посилань

1. Hwang, G.J., & Chang, C.Y. A review of opportunities and challenges of chatbots in education. *Interactive Learning Environments*. Published online: 18 Jul 2021. P. 4099–4112. <https://doi.org/10.1080/10494820.2021.1952615>.

2. Adiguzel, T., Kaya, M.H., & Cansu, F.K. Revolutionizing education with AI: Exploring the transformative potential of ChatGPT. *Contemporary Educational Technology*. 2023. 15(3), ep429. <https://doi.org/10.30935/cedtech/13152>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-345-6-212>

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ПОШИРЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Шкляр В. В.

кандидат економічних наук, доцент,
в.о. завідувача кафедри теоретичної та прикладної економіки
Державний університет інфраструктури та технологій
м. Київ, Україна

Штучний інтелект поглинає сучасний світ в різних сферах – бізнес, транспорт, освітньо-наукова діяльність, медицина тощо, та є від’ємною частиною життя і роботи пересічного громадянина. По відношенню до різних сфер діяльності штучний інтелект характеризується певними особливостями, має свої переваги та недоліки. Використання даного інструменту у освітній та науковій діяльності викликає безліч суперечностей, оскільки базуючись на інтелектуальних складних алгоритмах, штучний інтелект з одного боку дозволяє виконувати науково-дослідні роботи не витрачаючи зусиль, розумової діяльності та економити час, а з іншого боку втрачається унікальність, зацікавленість та ініціативність знаходити нові інноваційні рішення для розвитку предметної області дослідження.